

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DIREKTORAT ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 05
F: 01 251 77 55
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

izr. prof. dr. Maja Sočan, dr. med.
Nacionalni inštitut za javno zdravje
CNB@nijz.si

Številka: 012-25/2019/885
Datum: 20. 11. 2019

Zadeva: Poklicne kompetence in aktivnosti diplomirane medicinske sestre
Zveza: Vaš dopis Cepljenje nepokretnih oseb na domu, št. 1812-219/2019-1(335) z dne 14. 11. 2019

Spoštovani,

na Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) ste naslovili dopis, v katerem ministrstvo sprašujete glede kompetentnosti diplomirane medicinske sestre, za izvedbo cepljenja.

V povezavi z vašim vprašanjem pojasnjujemo, da smo tudi od izvajalcev zdravstvene dejavnosti prejeli podobno vprašanje, ki ga je sprožila tretja točka 7_Zapisnik_PSC_21032018_SPLET, in sicer: »Predstavnica NIJZ poroča o vprašanih s terena. Postavlja se vprašanje, ali patronažna služba lahko izvaja cepljenje proti gripi bolnikov na domu. Zbornica zdravniške in babiške nege želi povečati dostopnost cepljenja na terenu. PSC sklene, da patronažna služba ne more sama izvajati cepljenja na domu. Cepi lahko zdravnik, ko izvede hišni obisk pri bolniku.«, dostopno na spletni strani:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/7_zapisnik_psc_21032018_splet_0.pdf.

O kompetentnosti kadra zdravstvene nege za izvedbo cepljenja, smo prejeli tudi vprašanje v okviru realizacije 38. člena prehodnih in končnih določb Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 64/17; v nadaljnjem besedilu: ZZDej-K) oziroma implementaciji dokumenta *Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege*, dostopnega na spletni strani: http://flipbooks.prelom.si/Z-Z_PoklicneKompetence_FlipBook.pdf, na kar smo podali sledeč odgovor:

»Vloga diplomirane medicinske sestre v procesu cepljenja je kompleksna, obsega varno in učinkovito skrb za cepiva in izvajanje cepljenja. Cepljenje je visoko tvegan poseg, pri katerem je ključnega pomena znanje iz področja cepljenja, ki ga je potrebno nenehno obnavljati in nadgrajevati. Pomemben del vloge diplomirane medicinske sestre je tudi zdravstveno vzgojno delo s poudarkom na ozaveščenosti ljudi o pomembnosti cepljenja. Diplomirana medicinska sestra je v stalnem stiku s cepivi vse od naročanja, transporta, prevzema in hranjenja cepiv. Diplomirana medicinska sestra pod zdravnikovim nadzorom aplicira cepivo in spremlja izide cepljenja. Pri cepljenju je zelo pomembno poznavanje neželenih dogodkov, njihovo preprečevanje, spremljanje in pravilno ukrepanje ob pojavu še toliko pomembnejše. Kompetentno izvajanje cepljenja zajema vse postopke cepljenja, pri tem pa je potrebno upoštevati, da cepljenje otrok zahteva še dodatne kompetence. Pomembni dejavniki za kompetentnost cepitelja so strokovna izobrazba, delovno mesto diplomirane medicinske sestre, pogostost izvajanja cepljenja ter stalno izpopolnjevanje na področju cepljenja. Dolžnosti diplomiranih medicinskih sester, ki izvajajo cepljenje so skrb za varno in učinkovito hranjenje, svetovanje, rokovanje in dokumentiranje cepiv ter cepljenja. Cepljenje (subcutano, intracutano in intramuskularno) izvaja diplomirana medicinska sestra. Tehnik zdravstvene nege pri tem asistira, če je to potrebno glede na pacientovo stanje. Potrebno je izpostaviti, da so avtorji, Alenka Kraigher, Alojz Ihan in Tadej Avčin (2011) v publikaciji Cepljenje in cepiva - dobre prakse varnega cepljenja zapisali, da cepljenje izvaja diplomirana medicinska sestra. International Council of Nurses (ICN) v publikaciji The Role of Nurses in Immunisation (2018) prav tako opredeljuje diplomirano medicinsko sestro kot kompetentno osebo za izvajanje cepljenja.«.

Odgovor je dostopen pod vprašanjem št. 208, dopisa ministrstva št. 012-25/2019/800 z dne 23. 10. 2019, dostopnega na spletni strani: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Organizacija-zdravstvenega-varstva/lzvajalci-zdravstvene-dejavnosti/Odgovor-na-prejeta-vprasanja-st.-15-okt-2019.pdf>.

Odgovor se smiselno povezuje tudi z dopisom Nacionalnega inštituta za javno zdravje št. 1812-106/17-2/013 z dne 30. 8. 2017, ki ga pripenjamo v prilogi. V primeru spremembe vašega navodila, vas prosimo, da nas s tem seznanite.

Poudarjamo tudi potrebo po informirani privolitvi pacienta za izvedbo cepljenja. Za oceno sposobnosti osebe za cepljenje je pristojen zdravnik, kar ne pomeni nujno potrebe telesnega pregleda pacienta. Sposobnost pacienta za cepljenje mora biti vpisana v zdravstveni dokumentaciji s strani zdravnika, diplomirani medicinski sestri, ki cepljenje izvede, pa zagotovljeni potrebni pripomočki, zdravila in navodila za ukrepanje v primeru alergične reakcije, lahko tudi anafilaktične reakcije. Prav tako ji mora biti omogočeno izobraževanje iz postopkov oživljanja in ukrepanja v takih primerih.

Sočasno vas seznanjamo, da so vsi odgovori na prejeta vprašanja v povezavi z realizacijo 38. člena ZZDej-K oziroma implementacijo dokumenta *Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege*, dostopni na spletni strani ministrstva:

<https://www.gov.si/teme/izvajanje-zdravstvene-dejavnosti/>, in sicer v poglavju Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege.

Za sodelovanje se vam najlepše zahvaljujemo!

Pri odgovoru na naš dopis se, prosimo, sklicujte na številko tega dopisa.

S spoštovanjem,

Pripravila:

mag. Klavdija Kobal Straus

sekretarka

mag. Kristina Kuhanec-Tratar

v.d. direktorice

Vročiti:

- izr. prof. dr. Maja Sočan, dr. med. Nacionalni inštitut za javno zdravje, na elektronski naslov: CNB@nijz.si.

V vednost:

- Zdravstveni domovi na elektronske naslove;
- mag. Andreja Kranjc, predsednica sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti, na elektronski naslov: patronazna.sekcija@gmail.com;
- Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, na elektronski naslov: tajnistvo@zbornica-zveza.si.

Priloga:

- Dopis Nacionalnega inštituta za javno zdravje, št. 1812-106/17-2/013 z dne 30. 8. 2017.